

Pensions at a Glance: Public Policies across OECD Countries 2007 Edition

Summary in Dutch

Pensioenen in het kort: overheidsbeleid in de OESO-landen – uitgave 2007

Samenvatting in het Nederlands

Deze tweede uitgave van *Pensions at a Glance* bevat een herziening van alle belangrijke indicatoren voor pensioensystemen die zijn ontwikkeld voor de eerste uitgave. De waarden van alle pensioensysteempparameters weerspiegelen de situatie in 2004. De algemeen gehanteerde benadering is een "micro-economische", die de toekomstige individueel opgebouwde pensioenrechten van alle 30 OESO-lidstaten onderzoekt.

Het rapport begint met een uitleg van de verschillende systemen waaruit de diverse nationale pensioenvoorzieningen bestaan, inclusief een samenvatting van de parameters en de voorwaarden van pensioensystemen. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de acht belangrijkste pensioenindicatoren, die worden berekend met behulp van OESO-pensioenmodellen. Deze uitgave bevat ook twee speciale analyses van pensioenhervormingen en particuliere pensioenen, waarbij gebruik is gemaakt van de OESO-pensioenmodellen om de kernproblemen van het pensioenbeleid in nationale debatten uit te diepen. Tenslotte geeft het rapport gedetailleerde achtergrondinformatie over de pensioensystemen van elk van de 30 landen.

Voor werknemers met een modaal inkomen bedraagt de gemiddelde bruto vervangingswaarde – de ratio tussen de pensioenuitkering en de inkomsten vóór pensionering – voor verplichte pensioenen 58,7%. Maar belastingen spelen een belangrijke rol in de oudedagsvoorziening. Gepensioneerden betalen vaak geen sociale verzekeringspremies en zij betalen vaak minder belasting, omdat de persoonlijke inkomstenbelasting progressief is en pensioenrechten meestal lager zijn dan de inkomsten vóór pensionering. Voor mensen met een modaal inkomen is de netto vervangingswaarde in de OESO-landen gemiddeld bijna 70% - ongeveer 11 procentpunt hoger dan de gemiddelde bruto vervangingswaarde.

Voor mensen met een laag inkomen is de gemiddelde netto vervangingswaarde in OESO-landen 83%. Wel bestaan er regionale verschillen: in de Scandinavische landen krijgen werknemers die de helft van het modale inkomen verdienen een netto vervangingswaarde van 95%, terwijl dat in de Angelsaksische OESO-landen 76% van het vroegere netto inkomen is.

Voor overheden is echter niet alleen de vervangingswaarde van belang, maar ook de waarde van de totale pensioenverplichtingen. Deze wordt gemeten aan de hand van de indicator voor pensioenvermogen, waarbij rekening wordt gehouden met levensverwachting en de pensioenindexering van uitkeringen. Uitgaande van deze indicator is de pensioenverplichting in Luxemburg het hoogst. Gemiddeld ontvangt elke mannelijke pensioengerechtigde het equivalent van USD 920.000 en elke vrouwelijke pensioengerechtigde USD 1 miljoen. Nederland en Griekenland staan op de tweede en derde plaats op deze ranglijst. De laagste pensioenen worden betaald in België, Ierland, Japan, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, waar het pensioenvermogen ongeveer tweederde bedraagt van het gemiddelde in OESO-landen. Op de laatste plaats staat Mexico, waar mannen en vrouwen een pensioenvooruitzicht van respectievelijk USD 34.000 en USD 32.000 hebben.

Bijna alle 30 OESO-landen hebben ten minste enkele wijzigingen aangebracht in hun pensioenregelingen sinds 1990. Daardoor daalden de gemiddelde pensioenvooruitzichten in de 16 landen waarvan de hervormingen in dit rapport worden besproken, en wel met 22%. Voor vrouwen bedroeg de daling 25%. In niet meer dan twee van de 16 landen – Hongarije en het Verenigd Koninkrijk – stegen de pensioenvooruitzichten over het geheel genomen.

Wat merken de inwoners van de diverse landen van deze veranderingen? In sommige landen – zoals Frankrijk, Portugal en het Verenigd Koninkrijk – is de tendens een groter deel van de overheidspensioenen te reserveren voor mensen met een laag inkomen, waardoor het sociale vangnet versterkt wordt. In andere landen – zoals Polen en de Republiek Slowakije – wordt de koppeling tussen pensioenrechten en inkomen versterkt, waardoor voor mensen met een laag inkomen het risico op armoede groter wordt. In Duitsland, Japan, Mexico, Polen en de Republiek Slowakije bijvoorbeeld, was het pensioenrecht voor een werknemer met een volledige loopbaan met een half modaal inkomen 41% van het modaal inkomen vóór de hervorming, iets onder het gemiddelde voor de OESO als geheel. Door de hervorming wordt dit teruggebracht naar slechts 32,5%. Finland, Frankrijk, Hongarije, Korea, Nieuw Zeeland en het Verenigd Koninkrijk daarentegen hebben maatregelen genomen om werknemers met een laag inkomen te beschermen tegen inkomensverlies door pensioenhervormingen.

De aanzienlijke hervormingsactiviteit in OESO-landen betekent dat werknemers van nu meer zelf initiatieven moeten ontplooiën om hun pensionering voor te bereiden. In sommige landen moet een aanzienlijke inspanning worden geleverd op spaargebied om de gemiddelde OESO-vervangingswaarde te realiseren, zelfs wanneer werknemers tijdens hun hele loopbaan sparen. Als jonge werknemers in de eerste 10 tot 15 jaar van hun loopbaan niet sparen omdat hun inkomen dat niet toelaat, wordt het nog moeilijker een redelijk pensioenniveau te realiseren. Dit rapport illustreert hoe belangrijk het is dat werknemers vroeg beginnen te sparen en het gespaarde regelmatig aanvullen.

© OECD 2007

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

Deze zijn gratis te verkrijgen via de Online Bookshop van de OESO :
www.oecd.org/bookshop/

Neem voor meer informatie contact op met de eenheid OECD Rights and Translation,
Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 99 30

Eenheid rechten en vertaling OECD (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Parijs
Frankrijk

Bezoek onze website www.oecd.org/rights/

